

Nestačí, když vy sami uděláte pro hřiště maximum, je třeba dát o tom dát vědět golfistům a vedení klubu

PROČLI „AMERICKOU OKOLOU“

V České republice působí v současné době šest greenkeeperů, kteří několik měsíců až roků pracovali na amerických golfových hřištích. Jejich cennými praktickými zkušenostmi (třeba faktem, že maličkosti dělají velké hřiště), fotografiemi či mapkami z tamního pobytu jsme se nechali inspirovat při vzniku tohoto materiálu...

PŘIPRAVIL: KAMIL PEČENKA, GCNA

Ing. JAROMÍR JIRÍČEK

(nar. 30. 11. 1975)

Vzdělání:

1998–2003: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, ZF Lednice

na Moravě obor Zahradnictví

2003: Short course of The Ohio State Univerzity v Jižní Karolině

Praxe:

2003–2004: Frenchman's Creek Country Club, West Palm Beach, Florida
Northmoor Country Club Highland Park, Chicago, Illinois

2005: Assistant of Head greenkeeper v Golf Klubu Nová Amerika (GCNA) na devítce Woodland

Kontakt:

e-mail: jarekjricek@yahoo.co.uk

Na praxi do USA jsem se dostal díky mezinárodnímu programu Ohio State Univerzity (Ohio State Univerzity Internship Program), která tímto umožňuje zájemcům z celého světa absolvovat praxi v rozličných odvětvích především zahradnicko-zemědělského charakteru. Jedním z nejprestižnějších zařízení jsou golfová hřiště. Mým prvním působištěm bylo 36jamkové private hřiště Frenchman's Creek ve West Palm Beach na Floridě.

Pracoval jsem zejména na jižní osmnáctce, která byla postavena v roce 2000. Na greenech byla monokultura Bermuda grass TiffEagle (Cynodon dactylon-Troskut prstnatý), na fairways a tees byla také monokultura Bermudy TiffSport. Jižní osmnáctka se na zimu nepřesávala, severní greeny byly přeseťy Lipnicí obecnou (Poa trivialis) a fairways směsí Jílku vytrvalého (Lolium perenne) a Lipnice luční (Poa pratensis). Závlahové systémy byly kompletně značky Toro a mechanizace John Deere, Toro a Jacobsen. Jednou z výhod programu na golfu je skutečnost, že umožňuje pracovat na více než jednom hřišti, a tak se seznámit s rozdílnými podmínkami klimatickými (a tím samozřejmě i odlišnými technologiemi a travními kulturami vhodnými pro daný region).

5. jamka na Frenchman's Creek South Course

Já jsem této možnosti neváhal využít a přesunul se po osmi měsících strávených na Floridě na začátek nové sezóny do Northmoor Country Clubu v Highland Parku na předměstí Chicaga. Northmoor je 27jamkové private vysokorozpočtové hřiště, navržené Donaldem Rossem v roce 1918. Superintendantem je zde Tommy Witt (president GCSAA 2002). Jedna z devítek byla rekonstruována v roce 2001. Na greenech, tees a fairways mají monokulturu Psinečku výběžkatého (Agrostis palustris ssp. stolonifera) L93, která je mimo jiné resistentní vůči dollar spot (Sclerotinia homeocarpa), což je choroba objevující se v Illinois dost často. Na rafech rostla především Lipnice luční (Poa pratensis) a Jílek vytrvalý (Lolium perenne). Mechanizace byla nejmodernější od firem Toro, John Deere a Turfco, včetně kompletní závlahy Toro.

Dalším významným plusem programu je workshop, širokospektrálně zaměřený na problematiku související s údržbou golfových hřišť. Pořádá jej Ohio univerzita pro praktikanty na golfu. V posledních dvou letech se konal na Hilton Head Islandu v Jižní Karolině v golfovém areálu Sea Pines Resort, jehož součástí je i PGA hřiště Harbour Town, kde se také konala exkurze. Program považuji za výbornou příležitost naučit se greenkeepingu v zemi, kde je golf sportem číslo 1 a má dlouholetou tradici. Vřele bych jej doporučil právě studentům,

kteří končí střední či vysokou školu zahradnického, nebo zemědělského charakteru, a rádi by získali cennou zahraniční zkušenost.

TIP Z AMERIKY:

V USA jsem pochopil, že práce na úpravě bankrů má stejný respekt jako sekání greenů, nebo postřik drah. Žádná z prací na golfovém hřišti není důležitější než jiná. Vedení údržby i management klubu si uvědomuje, že celkový dojem z hřiště je výsledkem práce mnoha druhů a pouze při vzájemné souhře celého týmu je hřiště v pořádku.

Ing. Jaroslav MÜHLHANSEL

(narozen 25. 4. 1973)

Vzdělání:

1992–1997: Česká zemědělská univerzita v Praze-Suchbale

Praxe:

2001–2002: Darby Dan Farm GC, Ohio
2003–2004: Heritage Oaks Golf & Country Club, Sarasota, Florida
2005: Head greenkeeper Golf Club Sokolov

Kontakt:

e-mail: J.M.@seznam.cz

Prostřednictvím programu Ohio univerzity jsem strávil sezóny 2001 až 2002 na devítijamkovém hřišti Darby Dan Farm GC v Galloway, poblíž Columbusu, Ohio. Hřiště postavené již roku 1935, private, nepříliš využívané golfisty, avšak velice dobré místo pro nabytí praktických zkušeností, výborná spolupráce s mým superintendentem i managementem klubu. Během pobytu probíhala mj. modernizace zavlažovacího zařízení.

Heritage Oaks Golf & Country Club, Sarasota, Florida (2003–2004)

Golfové hřiště nedaleko Mexického zálivu, semiprivate, 18 jamek, par 72, desing Azinger/Lewis, terén rovinatý, hlavní travní druh Bermuda (Cynodon dactylon), typický travní druh pro teplejší oblasti Spojených států. Používané stroje: Jacobsen, Toro. Sezóna trvá po celý rok, zvláštností je atraktivní – vodní – driving range (používají se golfové míčky, které se nepotopí, lehce se sbírají, nedochází k jejich poškození), a také aligátoři v téměř každé vodní ploše. Hřiště na Floridě jsou v zimním období přeplněné (hlavně turisty ze severu), v parném létě je tomu naopak a ceny za hru jsou nižší.

TIP Z AMERIKY:

Zajímavé je využití materiálů z okolí pro zkrášlení golfového hřiště. Běžné je například použití jehličí z borovic jako mulče. Tam, kde jich roste hodně, bývá materiálu vždy dostatek. Je zdarma a po ruce. Dalším příkladem je použití vytěžených kamenů při stavbě hřiště jako krajinařského prvku. Perličkou je rekultivace starého lomu na měděnou rudu v Montaně, kde architekt zachoval i staré těžební zařízení jako součást hřiště. Dokonce použil černý lomový prach ke stavbě greenů, a hlavně do bankrů, čímž získal jedinečný efekt kontrastu. Viz www.oldworks.com. Jde jen o to podívat se kolem sebe, a využít materiály, které mohou být i netradiční, ale zvláštní jedinečnost hřiště.

Ing. KAMIL PEČENKA

(narozen 3. 6. 1977)

Vzdělání:

1995–2003: ZF MZLU
Lednice na Moravě
2003: Winter School
for Turf Managers,
University
of Massachusetts

Praxe:

1999–2001: The Broadmoor Golf
courses
od 2001 do současnosti:
Nová Amerika, Head greenkeeper
Kontakt:
kamil.pecenka@novagolf.cz

V letech 1999–2001 jsem byl prostřednictvím organizace IAESTE na praxi na golfové hřištích resortu Broadmoor v Colorado Springs. Nastupoval jsem na pozici greenkeeper – pracovník údržby. Na 3 hřištích pracovalo cca 60 zaměstnanců. V rozvíjejícím se zázemí golfové údržby jsme měli k dispozici nejmodernější stroje a kompletní závlahu. V létě 2000 mi byla nabídnuta pozice „hlavního krajinaře“. Měl jsem na starosti skupinu pěti zaměstnanců. Udržovali jsme netravnaté plochy, věnovali se výsadbě, seli květnaté louky apod. Měl jsem pak více volnosti vyzkoušet si další operace – od postřiků po aerifikaci. Zároveň jsem se jako zástupce středního managementu účastnil tvorby rozpočtu a jednání s dodavateli. Jako certifikovaný školitel jsem zaučoval další zaměstnance.

The Broadmoor

Resort se skládá ze tří osmnácti jamkových hřišť, která jsou situována v podhůří Skalistých hor. Architektem hřiště je Donald Ross a vzniklo v počátcích amerického moderního golfu na začátku dvacátého století.

Postupně bylo předěláváno a přebudovááno a postupně z něj vznikly hřiště dvě – East a West. V sedmdesátých letech k nim přibýlo hřiště třetí nazývané Mountain course. Všechny tři mají dohromady cca 60.000 odehraných kol za rok, z toho dvě hlavní 50.000. Mountain course je v současné době v rekonstrukci podle projektu J. Nicklausa. Na greenech je monokultura psinečku výběžkatého (*Agrostis palustris*), ferveje jílek vytrvalý, rařy lipnice luční. Hřiště se nacházejí v nadmořské výšce okolo 2000 metrů nad mořem. Provoz na hřišti je celoroční v závislosti na vývoji zimy. Zajímavostí je zdvojený závlahový systém. Sezónní závlaha je v provozu od března do listopadu, pokrývající greeny (single uspořádání, zdvojené množství postřikovačů, z nichž jeden kropí jenom green a druhý jeho okolí), ferveje i rařy. V zimním období je využíván zimní systém, který je jednodušší a snadněji drenážovatelný, bez nutnosti používat kompresor na jeho vypuštění. Výraznou osobností managementu je head superintendent Fred Dickman, který byl naším velkým vzorem a učitelem. Pro ilustraci lze nahlédnout na www.broadmoor.com.

TIP Z AMERIKY:

Komunikace s členy a managementem je nedílnou součástí práce greenkeepera. Nestačí, když vy sami uděláte pro hřiště maximum, ale je třeba o tom dát vědět golfistům a vedení klubu. Informujte je pravidelně o tom, co chystáte a co jste udělali, ať už prostřednictvím e-mailu, písemnou formou nebo během pravidelného meetingu.

Podle průzkumu v USA je důvodem k propuštění greenkeeperů ze zaměstnání ve více než 75 procentech neagronomický důvod, tj. takový, který nesouvisí přímo se stavem trávníku, ale třeba s komunikací mezi lidmi, chováním, spoluprací s vedením, pracovní morálkou apod.

Ing. ONDŘEJ DOLEČEK

(narozen 16. 11. 1978)

Vzdělání:

1997–2003: Česká zemědělská univerzita v Praze,
Lesnická fakulta

Praxe:

2004–2005: The Broadmoor
Golf Courses, Colorado Springs,
Colorado
2005: Assistant of Superintendent Golf
Club Poděbrady

Kontakt:

e-mail: ondrej_dolecek@centrum.cz

Díky mezinárodnímu programu Ohio State University (Ohio State University Internship Program) jsem se dostal k práci greenkeepera.

pera na golfových hřištích resortu Broadmoor v Colorado Springs (podrobněji výše). Jedná se o tři 18jamková hřiště. V současnosti je jedno v přestavbě (Mountain Course) podle J. Nicklaus designu. Já jsem pracoval na East Course, které se připravuje na 2008 USGA Senior Open. Díky tomu jsem se mimo běžné práce greenkeepera mohl zúčastnit přestavby bankrů, které se vracely do původní podoby podle návrhu Donalda Rosse z roku 1918. Tato praxe mě dala hodně a je to určitě cenná zkušenost.

TIP Z AMERIKY:

Jelikož hřiště patří k pěťihvězdičkovému hotelu, kterých je v celých Státech asi 75, dbá se hodně na maličkosti. Nejen v hotelu, ale i na golfovém hřišti. To zahrnuje práci na takových detailech jako je např. sbírání cigaretových špačků na odpalíštích, zaspávání drnů a „ballmarků“ na greenu vlastnoručně obarveným zeleným pískem, zarovnávání okrajů chodníků, sbírání borových šišek atd. Pravda, na jednom 18jamkovém hřišti nás v sezóně pracovalo minimálně 15, takže se tyto drobnosti daly stíhat. Ale i maličkosti dělají velké hřiště.

Ing. BOHUSLAV SHEJBAL

(narozen 5. 11. 1973)

Vzdělání:

1992–1999: Česká zemědělská univerzita v Praze-Suchbale

Kontakt:

shejbal@seznam.cz

Golfová praxe:

4/2002–3/2003:

The Broadmoor Golf Resort v Colorado Springs, Colorado, USA

4/2003–4/2004: Nová Amerika Golf Resort, Asistent of Superintendent v Golf Clubu Nová Amerika (GCNA) na hřišti Woodland

5/2004 – dosud Head Greenkeeper v Golf Clubu Poděbrady

Stejně jako Kamil Pečenka a Ondřej Doleček jsem získal golfovou praxi v resortu Broadmoor v Colorado Springs.

TIP Z AMERIKY:

Greenkeeper by si měl každý den projít všechny greeny, nejlépe brzo ráno, když jsou ještě pokryté rosou a lze na nich nejlépe vidět vznikající možné problémy. Místa bez rosy jsou prvním příznakem nepříjemného a nevídaného problému, například výskytu choroby. Je vždy mnohem snazší a prozíravější řešit problém v jeho samém zárodku, než když se nám plně na hřišti projeví.

Bc. JIŘÍ KAPEŠ

(narozen 15. 1. 1977)

Vzdělání:

SPŠ strojní, (ČVUT v Praze 1996–98), ČZU v Praze (dokončen 3. ročník, Institut Tropů a Subtropů)

Praxe:

1998 – 2000: Velká Británie, 2002: USA, Ohio University Internship Colby, Kansas

2003 – 2004: „Asistent greenkeepera“ na Nové Americe 2003–2004, toho času člen týmu golfové údržby v Gleneagles (Skotsko)

Možnost vyzkoušet si golf se mi naskytl v prvních dnech pobytu ve Velké Británii. Jako au pair jsem měl dostatek času, a tak jsem se věnoval údržbám zahrad, golfové hře, cestování, a rovněž studiu angličtiny. Po návratu jsem se přihlásil na ČZU v Praze na Institut tropů a subtropů. Díky Ohio University spolupracující s naší universitou jsem se během krátké doby ocitl na prérii severozápadního Kansasu. Ani se mi nechtělo věřit, jak je snadné se dostat do Spojených států a pracovat v oboru, který je vám blízký.

„Prairie designs landscape and irrigation“ – tak se jmenovala rodinná firma Geryho Skolouta, u kterého jsem získával cenné zkušenosti. Naší náplní práce byla realizace zahrad a instalace, renovace a servis závlahových systémů Rain Bird u rodinných domků a sportovních ploch. Kansas se vyznačuje typickým kontinentálním klimatem, střídáním extrémních teplot během roku i jediného dne. Bylo zde i velmi sucho. Za celou dobu 7 měsíců mého pobytu zde pršelo jen třikrát, a to ve formě přivalového deště. I v takových podmínkách se nachází golfové hřiště...

Brzy jsem se stal jeho členem a trávil jsem zde každý víkend značnou část svého volného času podobně jako většina místních mužů. Jednalo se o 9jamkové hřiště tehdy vlastněné městem, které však nepatřilo do kategorie veřejného hřiště. Na greenech se nacházel psineček výběžkatý *Agrostis stolonifera* – penncross. Při přezimování greenů došlo k jejich vyschnutí (uhnutí), a to zejména díky holomrazům a následnému pozdnímu zavlažení. Postižené byly všechny greeny a na některých se jednalo o více než 60procentní poškození. Tento problém byl řešen drnováním a přesevem, avšak i v době mého odjezdu byla poškozena místa stále patrná a nepříjemně ovlivňovala hru. Na zavlažované ploše se vyskytovaly především druhy lipnic a kostřav. Na ostatních plochách se nacházela velice zajímavá travina s místním názvem *Buffalograss*, *Buchloe dactyloides*.

Letecký snímek golfového areálu Northmoor Country Club

Na hřišti byl vybudován systém odvodňovacích rýh a struh končící v těch nejnižších částech hřiště, která lemovala některé jamky a kde voda zůstávala po dlouhé týdny. Takto vzniklá vodní plocha ze dne na den příznivě změnila celý ráz hřiště.

V této oblasti je největším zdrojem vody hlubinný vrt. Voda zde hraje nejdůležitější roli. Vydátně se zavlažuje a v těch nejteplejších týdnech se trpělivě chladí greeny. V místech s takto extrémními podmínkami je zajímavé, že nedostatečná instalace či porucha postřikovače zavlažovacího systému je patrná v několika hodinách, a to ve formě prýsušků. Osobně si myslím, že zkušenost kterou jsem získal ve Spojených státech, je jedinečná. Osobní přístup, pracovní nasazení a zejména profesionalita v jednání k lidem či klientům jsou velmi důležité oblasti, ve kterých se můžeme nechat inspirovat.

TIP Z AMERIKY:

Adekvátní rozmístění postřikovačů a jejich instalace, řádné seřízení úhlů nastavení (výšeč), optimální volba trysek a v neposlední řadě individuální časování jednotlivých stanic vzhledem k lokalitě. To jsou ty nejzákladnější faktory k zajištění uspokojivého chodu závlahového systému. Tím to ovšem nekončí! Neustálým pozorováním a správnou reakcí na aktuální změny jej lze držet v optimálním nastavení po celou sezónu. Tuto zkušenost jsem měl možnost zažít osobně a mohu ji dále využít, a to zejména ve smyslu úspory vody.